

Külföldi hírek, *lapszemle*

BARLANGTERÁPIAI SZIMPÓZIUM ENNEPETALBAN

Az *UIS Barlangterápiai Szakbizottsága* általában két évenként tartja nemzetközi szimpóziумait, de az 1978. évi oberzeiringi ülésen az NSZK képviselőinek kérésére elhatározták, hogy 1979-ben *Ennepetalban* rendkívüli összejövetelt tartanak. Ennek az 1979. szept. 13–17. között megrendezett szimpóziумnak a főcélja az volt, hogy az illetékes állami szervek előtt ismertessék azt, hogy más, főleg szocialista államokban már hivatalosan is elismerték és támogatják a barlangterápiát. Az NSZK-ban ez a hivatalos elismerés – nyilván az érdekelt gyógyszergyárak és magaslati üdülőhelyek ellenállása miatt – még késik.

A szimpóziумon résztvevő magyar küldöttség részéről *dr. Kessler Hubert* részletesen ismertette a magyarországi, barlangterápiával kapcsolatos törvényerejű és miniszteri rendeleteket, melyek a gyógybarlang fogalmát és a gyógybarlanggá nyilvánítás feltételeit tartalmazzák. Ismertette továbbá azt a jelentős állami támogatást, mely a *Béke-barlangban* és a *tapolcai kórház alatti barlangban* folyó gyógykezelést lehetővé tette.

Az *Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal* küldötte, *dr. Tardy János* ismertette azokat a terveket, amelyeket a Hivatal egy olyan hatósági jogkörrel felruházott bizottság létrehozása érdekében készített, amely az illetékes hatóságok, tudományos és társadalmi szervek bevonásával a barlangterápiai lehetőségeink feltárását és hasznosítását szorgalmazza.

A *tapolcai kórház* barlangterápiás részlegének vezetője, *dr. Horváth Tibor* a barlangban kezelt több mint ezer beteggel szerzett tapasztalatok alapján igazolta, hogy a barlang mikroklímája a légzőszervi megbetegedések kezelésénél igen kedvező hatású, ami a kezelt betegek 90 százalékánál javulásban mutatkozott meg.

Dr. Kirchknopf Márton, aki elsőnek alkalmazta Magyarországon a barlangterápiát, ismertette a *Béke-barlangban* húsz év óta végzett kezelések eredményeit, és azokat a feltételeket, melyek alapján a *Béke-barlangot* 1969-ben az Egészségügyi Minisztérium „gyógybarlang”-gá minősítette. Végül hangsúlyozta a további kutatások szükségességét.

A szakülések végén hozott határozati javaslatban kiemelték, hogy Magyarországon miniszteri rendelet foglalkozik a gyógybarlangokkal, ami más országok számára is példát mutat.

Dr. Kessler H.

A BARLANGKUTATÁS TÖRTÉNETE SZIMPÓZIUM

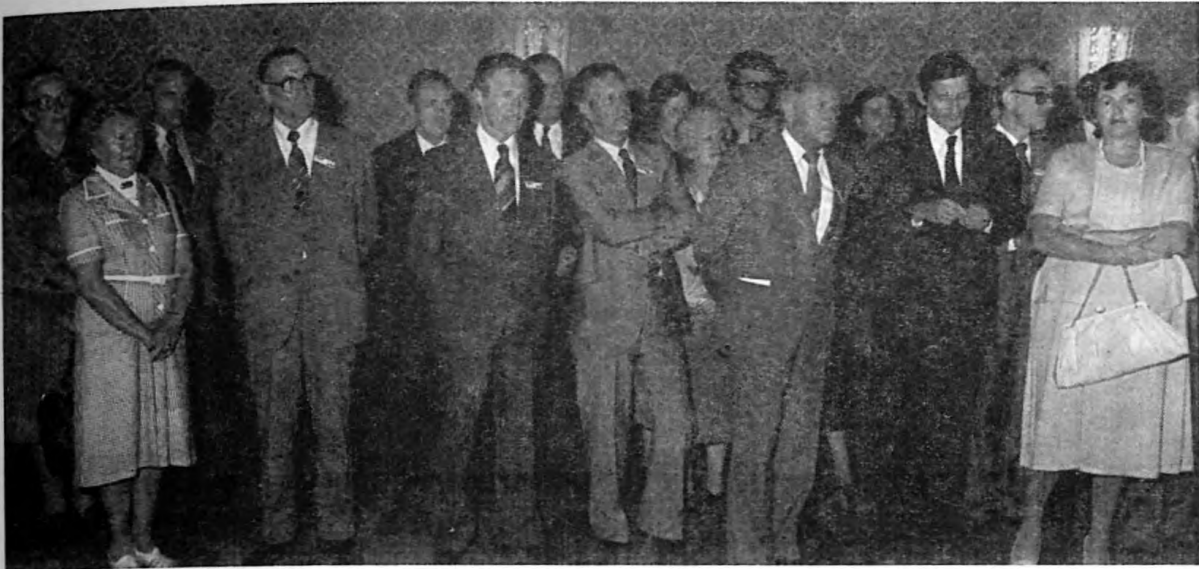
Ausztria első barlangkutató szervezete megalakulásának 100. évfordulója alkalmából 1979. szeptember 16–23. között Bécs és Alsó-Ausztria Barlangkutató Szövetsége nemzetközi szimpóziумot rendezett. A szaküléseknek a Természet-tudományi Múzeum adott otthont.

A rendezvénynek mintegy 80 hivatalos résztvevője volt, melynek fele a vendéglátó országot képviselte, míg 8–8 résztvevő Jugoszláviából és az NSZK-ból, 6 Olaszországból, 4–4 Törökországból illetve Magyarországból, 3–3 Csehszlovákiából és Angliából, végül 1–1 Lengyelországból és Romániából érkezett.

A magyar küldöttség a rendező bizottság meghívása alapján vett részt a szimpóziумon: Csekő Árpád, Hazslinszky Tamás és Székely Kinga a Társulat, dr. Dénes György az MTSZ Barlangbizottsága képviselőjében.

A szimpóziум ünnepélyes megkezdésekor nyitották meg a fél évig nyitva tartó barlangtörténeti kiállítást. A négy termet kitöltő anyag átfogó képet nyújtott az osztrák barlangkutató első írásos emlékeiről a jelenkor korszerű barlangkutató eszközeiig. A kiállítás számos magyar vonatkozású anyagot mutatott be.

A három napig tartó szaküléseken 40 előadás hangzott el a „barlangkutató története, különös tekintettel az Osztrák-Magyar Monarchia területére” és a „barlangtani kutatások hatása a természet-tudományok fejlődésére” témakörökben. Az elhangzott előadások közül sok érintett, illetve tárgyalt magyar vonatkozású történeti témákat. A magyar résztvevők közül dr. Dénes György „A magyar barlangkutató történeti áttekintése”, Csekő Árpád „Akusztika és barlangtan”, végül Székely Kinga és Hazslinszky Tamás „A barlangvédelem története Magyarországon” címmel tartott előadást.

A szimpózium résztvevőinek egy csoportja

A szimpózium előtt, alatt és után Alsó-Ausztria, illetve Stájerország karsztvidékeire vezettek tanulmányi kirándulásokat. Az előkirándulás az 1893 m magas *Ötscher* dachsteini mészkőtömegében kialakult Geldloch-ba vezetett. A barlangot már 1592-ben kutatták II. Rudolf császár rendeletére. A barlang jelenleg 3810 m hosszú, és 528 m mély. A résztvevők csak a vízszintes szakaszokat járták be.

A második út a *Waldviertel*-be vezetett. A Dunától északra elterülő terület gneisz- és gránitfelszínére csak néhány helyen rakódtak vékonyabb mészkőrétegek, illetve ékelődtek be kristályos mészkősávok. Kevés és kicsi barlangjai régészeti jelentőségűek.

A harmadik kirándulási napon két út között választhattak a résztvevők. Az egyik *Baden bei Wien* környéki kisebb, régészeti jelentőségű barlangokat kereste vel, a másik *Bad Alt-Deutschenburg* közelé-

ben levő köfeytöt, ahol őslénytani szempontból igen jelentős barlangok tárultak fel.

A szimpóziumot követő utókirándulás a Gratzól északra fekvő Lurgrotte meglátogatását célozta. Útközben meglátogattuk a kicsi, de szép képződményekben gazdag Grassl-höhlét, amely Ausztria idegenforgalomra legrégebben kiépített barlangja.

A *Lurgrotte* 5 km hosszú átmenőbarlang, mely mind a forrás, mind a víznyelő felől ki van építve. A középső szakasz kiépítését az 1975. évi katasztrófális árvíz teljesen tönkretette. A víznyelő hatalmas sziklakapuján átlagosan 4500 l/perc vízhozamú patak folyik be a barlangba.

A szimpózium szüneteit kihasználva látogatást tehettünk a Természettudományi Múzeum különböző osztályain, a Barlangtani Intézetben, valamint a Karszterületek Vízháztartása Intézetben.

H. T.

A világ „legmagasabb” barlangja

A Lengyel Alpin Szövetség barlangkutatói 1979. január 9-től február 4-ig tartó expedíciójuk során megkísérelték a Lamprechtsofen-barlang továbbtárását. A barlangot 1977-ben és 1978-ban az osztrák és lengyel barlangkutatóknak a 660 m tszf. magasságban nyíló bejáraton keresztül felfelé haladva 962 m (1622 m tszf.) magasságig sikerült feltárniuk.

Az 1979. évi expedíció a barlang legmagasabb pontjánál kísérte meg a továbbjutást. Az expedíció első részében a mászást a 934 m és a 832 m magasságban lévő kürtőkben kezdték meg. Az első kürtőrendszerben 1005 m-ig, a másodikban 832 m-ig jutottak fel. A kürtőkön való felmászás V+, A₂ nehézségű volt.

Az expedíció második részében, miután a legfelső szinten a továbbjutás reménytelennek látszott, a mászást 730 m magasságban kezdték meg. Két vízesésrendszert tártak fel, ahol a fentről leömlő nagy mennyiségű víz igen megnehezítette a felfelé

haladást. Az egyik legnehezebb mászás (V, A₂) eredményeként 1025 m magasságban elérték a barlang legfelső pontját.

A feltárt új szakasz cseppkövekben gazdag, a járatot átlag 18 mm átmérőjű barlangi gyöngyök díszítik.

A barlangkutatók az expedíció során 500 m kürtőrendszert és 1500 m új járatot tártak fel. Ennek eredményeként a barlang a világ legmélyebb barlangjainak listáján a 6. helyet foglalja el, de első olyan barlang, melynek feltárását alulról kezdték meg.

Az expedíción 12 fő vett részt, köztük egy nő. A feltárók véleménye szerint a továbbjutásra lehetőség van, bár a végpontok megközelítése sok időt és energiát vesz igénybe. Ezért célszerűbb lenne a továbbjutást a felszínről megkísérelni, hiszen a barlangot a felszíntől már csak 46 m választja el.

Bernard Koisar